

WSA w Gliwicach: osoba, która będąc zobowiązaną do wnoszenia opłat zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, a która jeszcze nie reguluje tych należności, może zostać z nich zwolniona w drodze decyzji organu.

Na sądową wokandę trafiła sprawa zapoczątkowana skargą na decyzję prezydenta miasta, a następnie samorządowego kolegium odwoławczego (jako organu II instancji), w której organ odmówił zwolnienia wnioskodawcy z konieczności wnoszenia opłat za pobyt członka rodziny (zstępne) w domu pomocy społecznej. Ci podnosili niezasadność obciążania ich kosztami pobytu krewnego w DPS, gdyż - jak próbowali dowieść - ich sytuacja finansowa była zła, zaś same kwoty uzyskiwanych dochodów nie ilustrowały jej w odpowiedni sposób. Organ rozpatrujący sprawę argumentował, że wniosek nie może zostać rozpatrzony, gdyż zwolnienie z jakiegoś obowiązku może nastąpić tylko wtedy, gdy prawomocnie orzeczony obowiązek już istnieje.

W takiej sprawie szczególne znaczenie ma zmiana treści art. 64 ustawy o pomocy społecznej, która nastąpiła 4 października 2019 r.. W ramach tej nowelizacji rozszerzono krąg osób mogących ubiegać się o częściowe lub całkowite zwolnienie z opłaty. Do tej pory możliwość ta dotyczyła tylko wnoszących opłatę. Aktualnie przepis dopuszcza zwolnienie z opłaty także te osoby należące do kręgu zobowiązanych do płacenia, niezależnie od tego, czy samo wnoszenie opłat rzeczywiście następuje. Złożenie wniosku można zatem złożyć już w czasie trwania postępowania w przedmiocie ustalenia opłaty za pobyt członka rodziny w DPS, co miało miejsce w tym przypadku. Tym samym, organ miał obowiązek rozpoznania wniosków.

Sąd zwrócił również uwagę na pewną prawidłowość działania organu II instancji, którego działanie zostało w tej sprawie zaskarżone. Jak podał WSA, samorządowe kolegium odwoławcze jako wyższa instancja wobec prezydenta miasta (wójta, burmistrza) ma obowiązek orzec merytorycznie, a jego obowiązki nie ograniczają się tylko do rozstrzygnięcia kontrolnego i wydania prostej decyzji o utrzymaniu w mocy decyzji organu niższego stopnia. Zgodnie z zasadą dwuinstancyjności postępowania, każda sprawa, która zawiśnie przed danym organem, musi zostać ponownie rozpoznana, za czym idzie konieczność ponownej weryfikacji stanu faktycznego i odniesienia go do treści przepisów prawa.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 21 sierpnia 2024 r. (sygn. II SA/Gl 246/24) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: [CBOSA](#)